

לפני 25 שנה

האמריקאי "הקש בעיקר" בכיכובו של דני קיי, ועל הפרט היפאני "שפעת הסאמוראים" מדור התיאטרון סוקר את דוֹקוּן התאטרונים של השחקן זלמן לביא. מדור הספרות דיווח על כוכב נכחרת הפלא ההונגרית, שאנדור קצי'יש, ומדור הספרים דיווח על ספרה של מחברת המותחנים אגאתה כריסטי. כשער הגיליון: נוער הוזהב יורד לערבה.

גיליון "העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, דיווח, תחת הכותרת "נפש פרץ בדרום", על פאר הנפש הראשונה בישראל, באר חליץ (חוליקאט), שעוררה תיקויות רבות לגילוי מאגרי-נפט בארץ. כתבת השער — "נוער זהב יורד לערבה" — תיארה טיול של נוער תל-אביבי לערבה הרחוקה. תחת הכותרת "מטה יריות כסיבוב מירון" דיווח על התקפה של מסתננים על אוטובוס כסיבוב מירון, כדרך לצפת, שבמהלכה נהרגו שני אנשים. כתבת-רקע מקיפה, תחת הכותרת "ברם ואש פרץ נפלי", תיארה את נפילתו של הרודן הארגנטיני, את הרחפתו מכס השלטון ואת יציאת גלות. מדור הקולנוע דיווח על הפרט

מוזת בסיבוב מירון * נפץ בחליץ (חוליקאט) * ממשלה

במשבח קטן * היהודים החשובים ביותר בעולם

"העולם הזה" 937 תאריך: 29.9.1955

אולם מולה של הפועל כפריסבא בגד בשבת האחרונה והיא נוצחה 4:3. אותה שבת האירה פנים רק לאחת משתי קבוצות הכדורגל באסי-המושבות. היתה זו קבוצת הפועל פתח-תיקוה. שהחזירה 13 שערים לעומת שניים של הפועל בלפוריה. על מיגרש מכבי הסמוך נוצחה קבוצת מכבי פתח-תיקוה עליידי מכבי נתניה 1:0. נותרו עוד שלושה שבועות לסיום הליגה. מכבי תל-אביב והפועל פתח-תיקוה צועדות בראש במספר נקודות שווה (34). סימן השאלה הגדול סביב תעלומת הליגה עומד להיפתר בעתיד הקרוב ביותר.

העם

הקרב על חוליקאט

באחד מלילות אוקטובר 1948 פרצו חיילי צה"ל לעמדות המטה המצרי בחוליקאט. למחרת בבוקר, עם עלות השחר, ראו למות זווה עשרות רבות של הרוגים. בני שני העמים. החיילים ראו עוד משהו: הקרב, על גבעה ליד ואדי בשולי הכפר. שלד ברזל תמיר שהתנשא בקרבת שדה היה זה מיגדל-קידוח של חברת-נפט בריי טיח.

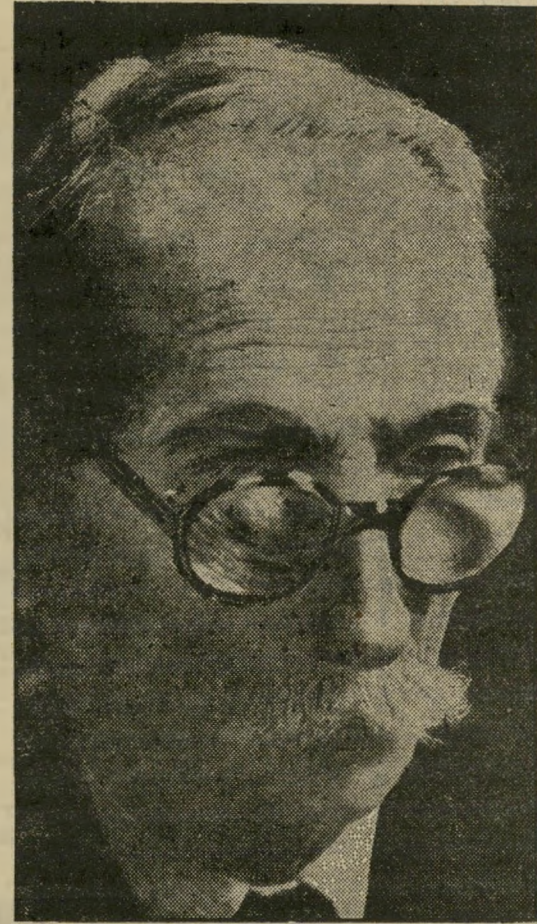
תמונה זו חזרה השבוע. שוב היו מוטלות גופות על אדמת הארץ, כשהתקף האוטר בוס ליד מירון. שוב נעו חיילים — באיזור המפרוז של ניצנה. ושוב היתה חוליקאט מרכז החדשות.

לא היתה זאת ידיעת-קרב, אם כי משי מעותה יכולה להיות חשובה מקרבות רבים. מאדמת חוליקאט פרץ טילון שחור, סמיך ומסריח, וקולו הגבוה והאופייני של שר הפיתוח, דוב יוסף, בישר למאות האלפים נפט נמצא בישראל.

במרחב

ממשלת פלסטיק

בשנת 1919 ערכו חיילי קומניסטים שבגרמניה, רי קבעו את מיכין כבירת הרפובליקה הסובייטית הבאוורית. ארנסט טור לר, ראש המהפכה, ניס כנס לארמון המלכות הכבוש, עבר מחדר לחדר, חיפש אחר מקום מתאים לשכן בו את מישרד ראש-הממשלה, ובחר לבסוף בחדר הי אמבטיה. כעבור 30 שנה בדיוק קבע ראש-ממשלה אחר את מישרדו במקום דומה: מישר טבח של דירה קאהי רית לא חדשה ביותר. האיש: אחמד חילאמי באשא, ראש ממשלת פלסטין בגולה. אולם שלא כארנסט טור, בחר חילאמי במיטבח מאונס, ולא מסיבות אי-דיאלוגיות-מהפכניות. כיום מהווה חילאמי, מנהל הבנק העברי ל-שעבר, השליט הרשמי של פלסטין. ממשלת אחמד חילאמי קמה ל-תחיה במחצית השניה של 1949. היא הוקמה עליידי המצרים כצעד הפגנתי נגד כוונותיו של המלך עבדאללה ל-ספח את חלקי ארץ-ישראל שלא נכבשו עליידי צה"ל והיו מוחזקים, עם תום הקרבות,

ראש-ממשלת פלסטין חילאמי חמישה פקידים ומכונת-כתיבה במיטבח

את המיטבח והמיסדרון הצר, ביקשו עזרה כספית או המלצת ממשלתם בפני השלי-טונות המצריים. עד שבעלי המועדון, בו שכנה הממשלה, דרשו מן הממשלה הגולה לפנות את המועדון.

שוב אצו נכבדים מצריים לעזרת ממשלת פלסטין. הם הסבירו למנהלי המועדון כי לא יהיה זה נאה לגרש את ממשלת פלסטין מלב קאהיר, אחרי שהישראלים גרשוה מעל אדמתה. מנהלי המועדון נאותו ל-פשרה: אחמד חילאמי, שריו ופקידיו עברו למיטבח שעל גג הבית.

כעבור שנה החליטה הליגה הערבית כי שוב לא כדאי להוציא אלפי לירות לקיום ממשלת פלסטין. מדינאיה המשיכו אמנם להישבע לנקמה בישראל, והשוו את קומץ יושבי המיטבח למנהיגי צרפת החופשית שישבו באנגליה עד לגירוש הכובש הנאצי מארצם. "עוד יבוא היום וממשלת פלסטין תמשול על כל מולדתה המשועת." הבטיח חגיגית מזכיר הליגה הערבית, ולמחרת קיצץ בתקציב הממשלה הגולה. רק אחמד חילאמי המשיך לקבל את משכורתו.

שאר חברי הממשלה התפורזו. אמין עקל שרי-החקלאות, הפך פקיד מנגנון הליגה הערבית. ד"ר פאוזי פריג' פתח מרפאה בקאהיר. ראג'ה אלי-חסייני, שרי-ההגנה, נתמנה ליועץ בערב הסעודית. מישל אברקוס, שרי-האוצר, נתמנה כמרצה לכל-כלה באוניברסיטה האמריקאית בבירות. ג'וזף סהיון, שרי-הסברה, הפך רוקח ב-קאהיר. עלי חסנה, שרי-המישפטים, עבר לשירות האויב ונתמנה נציג משרד-הפנים הירדני בירושלים העתיקה. אנוואר נוסייבה, מזכיר הממשלה, נתמנה שרי-ההגנה בממ-לכת ירדן*.

במיטבח הקטן נשארו לרשות ראש-הממשלה חסרי-הממשלה חמישה פקידים ומכונת-כתיבה אחת.

כדורגל

דיווח מהליגה

אלפים צחקו ובכו במגרש מכבי יפו. היה זה יום גדול לקבוצה היפואית שרי הצליחה לגבור על הכוח בשיעור 4:5 ולנקום את הפסדם בסיבוב הראשון. לא פחות מותח היה הדו-קרב העירוני בתל-אביב, בין היריבות הוותיקות מכבי והפועל. יחס הלימורים היה גבוה הפעם לזכות מכבי. ואמנם אחרי שלושים ושבע דקות הובילו המכבים, בניצוחו של יוס'ה מירמוביץ, ב-0:2. שחקני הפועל לא נואשו, הם ידעו כי אנשי מכבי סובלים מתסביך כרוני בשעת משחק עמם, ניצלו זאת נאה. החדירו שני שערים לרשת מכבי מרגלי רחביה רוננבאום.

קבוצת מכבי אחרת, מחיפה, לא סבלה בשבת האחרונה מ"תסביך הפועל". בתחרות הדרכי בין מכבי והפועל חיפה, ניצחו שחקני מכבי לאחר מישחק קל 1:4. הפועל רמת-גן והפועל כפריסבא מודני בות שתיכן בתחתית הטבלה. כל נקודה לגבי השתים היא בחינת אוויר לנשימה.

* נוסייבה, המתגורר בירושלים, משמש יו"ר הנהלת חברת-ההשמל הירדנית, שהיא אחד ממוקדי-הכוח העיקריים של הפלסטינים בירושלים.

הווי

כיון אחד

בירושלים, נסע נהג אוטובוס אחרוה, אילץ מוגית לנסוע אחרוה. שאילצה מכר נית-משא לנסוע אחרוה. שהפילה ארצה רוכב אופניים.

דבש ועוקץ

בקיבוץ גן-שמואל, כאשר נתבע הכוורן להסכים לבחירתו כמרכז עבודת-הבניין, התנגד המועמד, צעק באסיפת חברים: "מה אתם חושבים, שכל השנים ליקקתי דבש?"

דגים במים עכורים

בקיבוץ משאבי-שדה, נדהמו כמה חברים שעבדו בהשקאת המסעים, בהיווכחם שכמה מן הדגים שגודלו באגם-תל-ירוחם הצליחו להסתנן מבעד לצניורות המים ולקפוץ מי-בעד לממטרות הפועלות בין העצים.

יש להחשב

כחיפה, לאחר שהמטרה עצרה נער בן 12 החשוד בביצוע שורה ארוכה של גנבי בות-כיס, טען הנער להגנתו כי הינו הדי מפרנס היחיד של המשפחה וכי מעצר ממושך ישלול ממנה כל אפשרות קיום.

אנשים

● ברשימת מאה האישים החשובים ב-עולם, המתפרסמת השבוע בשבועון האמריקאי לוק, נמצאים שני ישראלים: דויד בן-גוריון ופרופסור מארטין ביבר. מספר היהודים ברשימה זו מגיע ל-15, ובתוכם לאזאר קאגאניביץ', סגן ראש ממשלת ברית-המועצות; ד"ר זלמן זוקסמן, אחד מממציאי הפניצילין; פייר מאנרס פראנס, ראש ממשלת צרפת לשעבר, ארתור זויצברגר, המוציא לאור של הניו-יורק טיימס, גנראל דיוויד סאר-נוף, מנהל חברת ארקוויאו וד"ר יונה סאלק, ממציא התרכיב נגד שיתוק ילדים. ● בראות ח"כ הרות אליעזר שושטק את גובר הסוכנות היהודית גיורא יוספטה, שרוה מאוד בשנה האחרונה: "ככל שתקציב הסוכנות מת-נפח — הגובר מצטמק!" ● שרי-הפיתוח בדברי תגובתו על גילוי הנפט בקידוח חלקי: "סוף-סוף קידוח אחד שלא הסתיים בקדחת" ● בעל הוצאת הספרים צוהר, גילוי לוי, שהוא מבעלי דפוס מל"ג, אמר כי "אילו הייתי קורא כל מה שהדי פסתי, כבר הייתי היום פרופסור באוניברסיטה!"